

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Geneza i teoretyczne podstawy integracji walutowej w Europie	11
1.1. Implikacje rosnącego znaczenia ekonomii międzynarodowej	11
1.2. Początki ścisłej współpracy walutowej w Europie	15
1.3. Europejski System Walutowy	17
1.4. Unia Gospodarcza i Walutowa	22
1.4.1. Kryteria zbieżności nominalnej	23
1.4.2. Wprowadzenie euro	28
1.5. Koncepcja optymalnego obszaru walutowego jako teoretyczny fundament integracji monetarnej	30
1.6. Potencjalne korzyści z utworzenia unii walutowej	35
1.7. Potencjalne koszty wynikające z przyjęcia wspólnej waluty	41
1.8. Konkluzje	47
2. Mechanizmy optymalizujące zdolność gospodarki do funkcjonowania w ramach unii walutowej	49
2.1. Konwergencja nominalna – ocena adekwatności z perspektywy nowych krajów członkowskich	49
2.1.1. Efekt Balassy–Samuelsona – bariera wypełnienia kryterium inflacyjnego	51
2.1.2. Trudności ze spełnieniem kryterium stabilności kursu walutowego	54
2.1.3. Kryterium stóp procentowych – obiektywna ocena rynku	56
2.1.4. Mankamenty metodologiczne	56
2.2. Postęp procesu konwergencji realnej – faktyczna determinanta sukcesu w unii walutowej	57
2.2.1. Minimalizacja ryzyka wystąpienia szoków asymetrycznych	59
2.2.2. Skuteczność płynnego kursu walutowego jako mechanizmu akomodującego wstrząsy koniunkturalne	62
2.2.3. Elastyczny rynek pracy – podstawowy katalizator wstrząsów	64
2.2.4. Fiskalny amortyzator zaburzeń popytowych	66
2.3. Pożądany układ parametrów makroekonomicznych	67

2.4. Polityka kursowa przed akcesją do strefy euro	73
2.4.1. Wybór reżimu kursowego w okresie przedakcesyjnym	74
2.4.2. Optymalne <i>policy mix</i> wewnątrz ERM2	79
2.4.3. Trudności z wyznaczeniem kursu centralnego	81
2.5. Konkluzje	83
3. Ocena postępów konwergencji w wybranych krajach strefy euro oraz w grupie <i>accession countries</i> – analiza empiryczna	87
3.1. Analiza kondycji gospodarek wybranych krajów UGW	88
3.1.1. Niemcy	89
3.1.2. Włochy	93
3.1.3. Grecja, Hiszpania i Portugalia	95
3.2. Kraje akcesyjne – ocena postępu konwergencji i stanu przygotowań do przystąpienia do strefy euro	102
3.2.1. Konwergencja makroekonomiczna	104
3.2.2. Konwergencja strukturalna	115
3.3. Konkluzje	126
4. Polska przed akcesją do strefy euro – stan przygotowania gospodarki, podstawowe problemy i możliwości ich rozwiązania	129
4.1. Charakterystyka sytuacji makroekonomicznej w Polsce w 2007 r.	129
4.2. Analiza gotowości do przyjęcia wspólnej waluty w Polsce – główne obszary konwergencji	135
4.2.1. Budżet	135
4.2.2. Sfera monetarna – inflacja, kurs, deficyt na rachunku bieżącym	139
4.2.3. Rynek pracy	145
4.2.4. Zbieżność cykliczna i synchronizacja polityk pieniężnych NBP i EBC	148
4.3. Konkluzje	154
Podsumowanie i wnioski końcowe	159
Spis internetowych źródeł danych	167
Spis skrótów	169
Bibliografia	171
Indeks	179